

Vergaderjaar 1983–1984

17 353

Reorganisatie rijksdienst

Nr. 7

De vroegere stukken zijn gedrukt in de zittingen 1981–1982 en 1982–1983

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 31 oktober 1983

De organisatorische opzet van het projectministerschap voor de reorganisatie van de rijksdienst, zoals ik die bij mijn aantreden heb aangetroffen, was tamelijk ingewikkeld. Dit vindt zijn oorzaak in het streven, de projectorganisatie bij de aanvang van het project zo goed mogelijk te scheiden van de staande organisatie en de daarmee samenhangende belangen. Voor een beschrijving van deze organisatie-opzet verwijs ik naar de nota Inrichting projectministerschap reorganisatie rijksdienst, Tweede Kamer, zitting 1981–1982, 17 353, nr. 2.

Ik heb geen aanleiding gezien de projectorganisatie aan te passen voordat het werkplan reorganisatie rijksdienst tot stand was gekomen. Verandering van de organisatie van het project vereist immers duidelijkheid over de inhoud ervan. Nu het project – met de vaststelling van het werkplan (Tweede Kamer, zitting 1982–1983, 17 353, nr. 6) – in de uitvoeringsfase is gekomen, is er echter behoefte aan en ruimte voor een grotere doorzichtigheid en eenvoud van de projectorganisatie. Ik heb dan ook besloten tot een vereenvoudiging en stroomlijning daarvan. Ook de Tweede Kamer heeft zich uitgesproken voor een niet te gecompliceerde en zo veel mogelijk resultaatgerichte organisatorische opzet van het project (motie-Wiebenga/Krajenbrink, Tweede Kamer, zitting 1982–1983, 17 600 hoofdstuk VII, nr. 27).

Uitgangspunt: versterking aandacht voor organisatie en functioneren van de rijksdienst

Bij de aanpassing van de projectorganisatie heb ik de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De nieuwe structuur dient blijvend bij te dragen aan een versterking van de aandacht voor algemene managementvraagstukken van de rijksdienst, in het bijzonder met het oog op de integratie van de organisatorische, personele en informatische aspecten in het algemene beleid. Ook buiten het project reorganisatie rijksdienst zijn in toenemende mate beleidsbeslissingen in voorbereiding of uitvoering, die rechtstreeks ingrijpen op de organisatie en het functioneren van de rijksdienst. De nieuwe structuur moet mede voorzien in de behoefte aan samenhangende advisering, coördinatie en besluitvorming op dit gebied.

2. Mede gelet op deze bredere invalshoek en de wens, de organisatie van het project reorganisatie rijksdienst eenvoudiger en doorzichtiger te maken, dient de nieuwe structuur zo goed mogelijk aan te sluiten bij de bestaande coördinatiestructuur op het niveau van de politieke en ambtelijke top van de rijksdienst.

Tot de in het eerste uitgangspunt genoemde aandachtsvelden behoren ongetwijfeld ook de zogenaamde «grote operaties» en hun gevolgen voor de rijksdienst. Ik heb er echter van afgezien, in dit stadium uitspraken te doen over de wijze waarop dit in de nieuwe structuur gestalte zal krijgen, in afwachting van het advies van de regeringscommissaris reorganisatie rijksdienst over de samenhang tussen de grote operaties.

Versterking overleg en coördinatie op ministerieel niveau

De versterking van de aandacht voor organisatie en functioneren van de rijksdienst dient in de eerste plaats gestalte te krijgen op het politieke niveau. De Raad voor de rijksdienst (RRD) is gezien taakinhoud en samenstelling daarvoor de meest aangewezen onderraad. Daarom zal de besluitvorming met betrekking tot de reorganisatie van de rijksdienst voortaan worden geleid langs de RRD. De taakomschrijving van de RRD hoeft hiervoor niet te worden gewijzigd, omdat de desbetreffende werkzaamheden geacht kunnen worden voort te vloeien uit punt g daarvan: «het beleid ten aanzien van doelmatigheidsbevordering en de organisatie en automatisering van de rijksdienst».

Vereenvoudiging en stroomlijning van de ambtelijke advisering en coördinatie

Ter verwezenlijking van de bredere en sterkere betrokkenheid van de RRD bij de genoemde problematiek is een aanpassing nodig van de ambtelijke voorcoördinatie. Daarmee kan tevens worden voorzien in de behoefte aan vereenvoudiging en stroomlijning van de projectorganisatie voor de reorganisatie van de rijksdienst op ambtelijk niveau. De Adviescommissie Overheidsorganisatie en -automatisering (AOA) wordt hiertoe samen met de Stuurgroep reorganisatie rijksdienst omgevormd tot een «Adviescommissie rijksdienst» (ARD) die fungeert als voorportaal van de Raad voor de rijksdienst. De ARD krijgt als taak de minister van Binnenlandse Zaken gevraagd en ongevraagd te adviseren over:

- a. de bevordering van de doeltreffendheid en doelmatigheid van de rijksdienst, in het bijzonder op de volgende gebieden:
 - de organisatie en het functioneren van de rijksdienst, waaronder de interdepartementale taakverdeling en coördinatie;
 - de informatievoorziening in de rijksdienst, waaronder de integratie en coördinatie van informatiesystemen;
 - de kwaliteit van het management in de rijksdienst;
 - het personeelsbeleid in relatie tot algemene managementvraagstukken van de rijksdienst;
 - de huisvesting en de materiële uitrusting van de rijksdienst;
- b. organisatorische, personele en informatische aspecten van vraagstukken van interbestuurlijke aard, waaronder decentralisatie van rijkstaken en onderwerpen met betrekking tot informatievoorziening in de (semi-)openbare sector.

De ARD bestaat uit een aantal secretarissen-generaal en enkele functioneel betrokken topambtenaren. Bij de samenstelling is, mede met het oog op de continuïteit, uitgegaan van de samenstelling van de AOA en de stuurgroep. De omvang van de ARD blijft beperkt door de meer specialistische invalshoeken die tot dusverre in de AOA waren vertegenwoordigd een plaats te geven in een subcommissie voor de meer specifieke aspecten van het informatievoorzieningsbeleid.

Het Interdepartementaal overleg reorganisatie rijksdienst, waarin de secretarissen-generaal van de ministeries onder voorzitterschap van de regeringscommissaris reorganisatie rijksdienst zitting hadden, wordt opgeheven. Voortaan zal ik desgewenst ad hoc overleg voeren met de gezamenlijke secretarissen-generaal.

Brede taakinhoud

Het spreekt vanzelf dat de reorganisatie van de rijksdienst, voor de duur van het project, een belangrijke plaats in de aandacht van de ARD zal moeten innemen. Naarmate de functie van het projectministerschap reorganisatie rijksdienst gaandeweg wordt overgenomen door de staande organisatie, zal de taakinhoud van de ARD zich daaraan aanpassen. Ik benadruk echter, dat de taak van de ARD niet slechts een optelsom mag zijn van de taken van de Stuurgroep reorganisatie rijksdienst en de AOA. De ARD dient zich vanuit een brede achtergrond te richten op de verbetering van de organisatie en het functioneren van de rijksdienst en de gevolgen van algemene beleidsbeslissingen daarvoor.

Tot de taak van de ARD behoort ook het adviseren over de huisvesting van het rijksapparaat. In dat verband zal de Commissie huisvesting rijksapparaat, nu nog een afzonderlijk voorportaal van de RRD, optreden als subcommissie van de ARD.

Positie van de regeringscommissaris reorganisatie rijksdienst

De hiervoor aangegeven wijzigingen in de advies- en coördinatiestructuur hebben betrekking op het politieke en het ambtelijke niveau. De positie van de regeringscommissaris reorganisatie rijksdienst als ten opzichte van de ambtelijke organisatie onafhankelijke adviseur van de minister blijft ongewijzigd. Vooral bij de initiëring van activiteiten ten behoeve van het project en bij de evaluatie van de uitvoering daarvan vervult de regeringscommissaris een belangrijke rol. Ook bij de voorbereiding van beslissingen over het project en tijdens de uitvoering van activiteiten worden zijn adviezen ingewonnen.

De regeringscommissaris is, in verband met zijn onafhankelijke positie, geen vol lid van de ARD; wel wordt hij steeds wanneer de te behandelen onderwerpen daartoe aanleiding geven uitgenodigd aan de beraadslagingen van de ARD deel te nemen. Voorts zal de regeringscommissaris als regel de behandeling van daarvoor in aanmerking komende onderwerpen in de RRD bijwonen.

De minister van Binnenlandse Zaken,
J. G. Rietkerk